

Roger Scruton

The West and the Rest: Globalization and the terrorist Threat

(Intercollegiate Studies Institute Delaware, 2002)

Door Zihni Ozdil

De gebeurtenissen van 11 september 2001 waren het startsein voor een overvloed aan literatuur waarin de auteurs poogden deze gruweldaad te verklaren vanuit een of ander essentieel conflict tussen de Islam en het westen. Een van de auteurs uit deze wat ik de 'post 11-september school' noem is de filosoof Roger Scruton. Professor Roger Vernon Scruton (27 februari 1944) is een toonaangevende Britse filosoof. Hij is verbonden geweest aan de Birkbeck College in Londen en aan de universiteit van Boston. Thans is hij een freelance auteur, journalist en commentator. Scruton heeft over vrijwel elk filosofisch onderwerp geschreven. Wat al zijn boeken gemeen hebben is het conservatief rechtse standpunt. Hij schrijft vooral politiek-filosofische boeken over het conservatisme, waarin hij onder andere de vossenjacht propageert. Enkele van zijn werken zijn *The Meaning Of Conservatism* (1980), *Conservative Texts* (1992) en *An Intelligent Person's Guide To Philosophy* (1996). Met zijn boek *The West and the Rest* uit 2002 breidde hij zijn politiek-filosofisch oeuvre uit tot globalisering, fundamentalisme en Islam.

In *The West and the Rest* stelt Scruton dat moslims zichzelf zien als onderdeel van een wereldgemeenschap onder eenn God die niet alleen hun religieuze maar ook politieke trouw eist. Dit in tegenstelling tot westerse beschavingen die gebaseerd zijn op het Hobbesiaanse sociaal contract en het seculiere dat daarmee gepaard gaat. Scruton voert dit terug tot de christelijke wortels van het Westen. Jezus' overgave van de wereldlijke autoriteit aan de caesar was immers de basis van waaruit seculiere gedachten konden ontstaan in het Westen. Deze gedachten kregen tijdens de Verlichting en het ontstaan van natie-staten vorm in wat Scruton 'territorial jurisdiction' noemt. Dit houdt in dat individuen in een bepaald gebied, in theorie, gelijke rechten bezitten en de macht delen. Bovendien hebben deze individuen, de burgers, verplichtingen en loyaliteit tegenover hun natie-staat. In de wereld van de islamitische landen staat volgens Scruton het goddelijk gezag hoger dan het staatsgezag.

En hier komt het begrip globalisering ter sprake bij Scruton: "*Globalization does not mean merely the expansion of communications, contacts, and trade around the globe. It means the transfer of social, economic, political, and juridical power to global organizations, by which I mean organizations that are located in no particular sovereign jurisdiction, and governed by no particular territorial law.*"¹ Scruton vindt de groei van die mondiale organisaties dus geen goed idee, omdat ze een bedreiging zouden vormen voor de enige vorm van soevereiniteit, de natie-staat, die volgens hem blijvende vrede heeft gebracht op deze planeet: "*The growth of such organizations is, in my view, a regrettable by-product of our addiction to freedom. Whether in the form of multinational corporations, international*

courts, or transnational legislatures, these organizations pose a new kind of threat to the only form of sovereignty that has brought lasting (albeit local) peace to our planet. And when terrorism too becomes globalized, the threat is amplified a hundred-fold."² Scruton beweert dus dat islamitische terroristen het product zijn van globalisering. Het zijn vaak jonge wereldwijze mannen, die in aanraking komen met de westerse beschaving en als reactie daarop de eigen boodschap, die islamitisch en van oorsprong totaal ondemocratisch is, wordt versterkt. Deze terroristen gebruiken vervolgens dezelfde globalisering met haar vrije handel, hightech, open grenzen en mondiale uitwisseling van producten en informatie om hun doeleinden te bereiken. In zekere zin is Scruton te omschrijven als een anti-globalist. Hij pleit dan ook voor zo min mogelijk macht voor internationale organisaties en voor meer loyaliteit van burgers voor hun staat.

Dit is het centrale thema van het boek en hiermee wordt duidelijk dat Scruton een filosoof en geen historicus is. Er zijn een aantal historische gebeurtenissen die zijn stelling zouden kunnen tegenspreken en waar hij geen aandacht aan besteedt. Sinds de Verlichting zijn de westerse natie-staten een van de grootste aanstichters van oorlog en ellende geweest in de wereld. De wonden van het kolonialisme zijn nog steeds niet geheeld in de niet-westerse wereld. Beide wereldoorlogen die beiden records braken wat het aantal slachtoffers betreft zijn ontstaan in West-Europa. Dit zijn allemaal zaken waar Scruton aan voorbijgaat. Sterker nog, hij beweert dat de westerse natie-staten voor blijvende vrede hebben gezorgd in de wereld. Ook heeft hij geen aandacht voor de postkoloniale historische achtergrond van de nu zo onderdrukkende en ondemocratische islamitische landen die hij bekritiseert. In vrijwel alle islamitische landen zijn er na de Tweede Wereldoorlog toen ze onafhankelijkheid werden, ofwel van de Europese kolonisator of de Ottomaanse overheersers, door de bevolking gesteunde bewegingen geweest die ernaar streefden een democratische, seculiere en onafhankelijke natie-staat te stichten. Van president Ben Bella in Algerije tot premier Menderes in Turkije tot premier Mosaddeq in Iran, allen waren zeer populaire, gekozen, leiders die een seculiere, democratische en op een door Scruton zo bejubelde sociaal contract gebaseerde natie-staat wilden vormen. Ze zijn echter ook allen tegengewerkt en ter val gebracht door de voormalige kolonisator of de Verenigde Staten, allemaal onderdeel van Scruton's beschaafde westen, waarop er vervolgens dictatoriale regimes werden gesticht. Roger Scruton is al deze zaken, die wellicht meer verdieping in zijn verklaring voor het huidige islamitische terrorisme konden brengen, voorbijgegaan. Dit zijn allemaal nadelen van een niet historische benadering van dit onderwerp. Overigens pretendeert Scruton ook niet dat hij een historische aanpak hanteert.

Tevens zijn er een aantal feitelijke onjuistheden in *The West and the Rest*. Hij meldt dat de eerste drie kaliefen in de beginjaren van de islam vermoordt zijn, dit is onjuist. Het waren de tweede, derde en de vierde kalief die vermoord werden. Wellicht zijn deze dingen voor een niet-historicus triviaal en niet belangrijk. Ook is het onduidelijk hoe hij aan de hoeveelheid van 10 procent komt voor de *zakat*, de religieuze belasting voor de behoeftigen en tevens derde zuil van de Islam. Iedereen die zich verdiept heeft in de islam, weet dat de zakat 2,5 procent (een veertigste) van het inkomen is. Dit is trouwens een van de zeer

weinige dingen die door de meeste moslims wordt geaccepteerd; en dat is nog een punt van kritiek op Scruton en vele anderen die net als hem telkens spreken over *een* Islam. Er zijn honderden verschillende stromingen in de Islam die hemelsbreed van elkaar kunnen verschillen, vergelijkbaar met de talloze Christelijke stromingen die er zijn. In die zin is *The west and the rest* ook erg generaliserend en essentialistisch.

Er zijn ook een aantal zaken die vóór Scruton's boek pleiten, zoals zijn schrijfstijl. Deze is namelijk erg helder en het boek is goed opgebouwd met een interesse opwekkend voorwoord, duidelijk betoog en conclusie. Ook heeft Scruton geen pretenties van wetenschappelijke onpartijdigheid, die mijns inziens toch niet mogelijk zijn in de sociale wetenschappen. Hij brengt zijn standpunten duidelijk naar voren en beargumenteert ze goed.

Roger Scruton's *The West and the Rest* is een scherp geschreven boek met een duidelijke rechts-conservatieve boodschap. De lezer kan het volledig eens zijn met hem of volledig oneens. Een middenweg lijkt mij onmogelijk. Ik denk dat er meer van dit soort boeken, die een duidelijke boodschap hebben en toch op een zeker wetenschappelijk niveau zijn geschreven nodig zijn. Scruton geeft zijn mening op een heldere manier weer zonder dogmatisch over te komen, wat helaas wel te zien is in sommige boeken over dit onderwerp met een linkse inslag. Of de lezer het er inhoudelijk mee eens is of niet, *The West and the Rest* is een goed boek en een waardige bijdrage aan het wetenschappelijk debat over globalisering.

---

¹ Roger Scruton, *The west and the rest: globalization and the terrorist threat* (Delaware 2002) 127.

² Ibidem.